

HYVINVOINNIN MITTAAMINEN JA ASIAKASTIEDON HYÖDYNTÄMINEN NUORTEN PALVELUJEN KEHITTÄMISESSÄ

Johdanto

Nuorten työllistymisen edistämisen ja sosiaalisen kuntoutuksen palveluita järjestetään julkisella, yksityisellä ja kolmannella sektorilla. Tietoa osallistuvien nuorten tausta- ja muutostiedoista kerätään vaihtelevilla tavoilla eri palveluissa, ilman yhtenäisiä rakenteita, saati riittävää tiedon jakamista. Nuorten kannalta keskeisiä kysymyksiä ovat, onko palvelu optimaalisesti muotoiltu kohderyhmän tarpeita vastaavaksi ja toteutetaanko se oikea-aikaisesti. Tässä artikkelissa selvitetään, miten nuorten taustatekijät ja subjektiivinen hyvinvointikokemus vaikuttavat palveluihin ohjautumiseen. Keskeinen kysymys on, ovatko palvelujärjestelmässä käytössä olevat ohjauksiteerit toimivia tai riittävän kattavia ja miten niitä pitäisi kehittää. Tutkimusalustana on ollut työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten parissa työskentelevä Diakonissalaitoksen Vamos palvelu ja sen asiakastiedot.

Työn teoreettinen viitekehys kytkeytyy NEET-nuoriin (Not in Employment, Education or Training), tiedolla johtamiseen ja hyvinvointiin. Tutkimuksellisessa osuudessa käytetty tilastoaineisto on kerätty Diakonissalaitoksen Vamoksen asiakkailta vuosina 2018–2020. Artikkelissa selvitetään, miten NEET-nuorten kerättyjä seuranta- ja hyvinvointitietoa voidaan hyödyntää asiakkaalle optimaalisen palvelun valinnassa ja muotoilussa ja miten asiakkaiden hyvinvointimuutokset korreloivat esimerkiksi tulo- ja työmarkkinastatuksissa tapahtuneisiin muutoksiin. Lisäksi työssä pohditaan, miten analyysityökalua voitaisiin jatkossa hyödyntää palveluiden kehittämisessä uusissa toimintaympäristöissä. Tutkimuksellisessa osuudessa tietoa käsitellään tilastollisin menetelmin ristiintaulukoinnin ja korrelaatioanalyysin avulla.

Artikkelissa selvitetään, miten erilaista asiakastietoa voitaisiin nykyistä systemaattisemmin käyttää asiakkaiden tarpeiden hahmottamisessa, sopivien palvelujen valinnassa, palveluiden muotoilussa sekä niiden arvioinnissa. Artikkelissa pyritään vastaamaan seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

- 1) Miten kerättävät seurantatiedot ja hyvinvointitiedot voisivat ohjata tarjotun palvelun toteutusta, intensiteettiä ja tuloksia?
- 2) Miten kerättyjä tausta-, seuranta- ja hyvinvointitietoja voitaisiin hyödyntää asiakkaalle optimaalisen palvelun valinnassa ja muotoilussa?
- 3) Miten asiakkaiden hyvinvoinnissa tapahtuneet muutokset korreloivat tulo- ja työmarkkinastatuksissa tapahtuneisiin muutoksiin?

Tausta ja käsitteet

Tiedolla johtaminen nuorten syrjäytymistä ehkäisevässä työssä esimerkiksi kuntatasolla on vaikeaa, sillä kattavaa ja systemaattista asiakastiedon analyysikehikkoa ei ole yleisesti käytössä. Tietoa kerätään esimerkiksi sosiaalityön asiakastietojärjestelmiin, Työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämään Ura -tietojärjestelmään, työpajatoimijoiden ja etsivän nuorisotyön PAR- asiakas- ja tilastointijärjestelmiin sekä erillisiin yksityisen- ja 3. sektorin asiakastietojärjestelmiin.

Taustatietojen (esimerkiksi työmarkkinatilanne, koulutustausta, tulotiedot ja jatko-ohjaus) osalta tiedot eivät kaikilta osin ole yhteismitallisia eri järjestelmissä. Lisäksi tiedot eivät yleensä ole siirrettävissä järjestelmästä toiseen asiakkaan siirtyessä toiseen palveluun tai opintoihin.

Yhteiskunnassa ei ole käytössä työn ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille suunnattua yhteistä hyvinvoinnin ja toimintakyvyn muutosta kuvaavaa mittaria. Eri palvelut ja hankkeet käyttävät menetelmiä vaihtelevasti ja vertailukelpoista tietoa on vähän saatavilla. Pääsääntöisesti käytössä on itsearviointimenetelmiä, kuten esimerkiksi Kykyviisari tai 3X10D. Kun eri seurantatietojen

kerääminen ja analysointi eivät ole yhtenäistä tai systemaattista, eri interventioiden vaikutustiedon vertailu on hankalaa. Vertailukelpoisen tiedon puuttumisen vuoksi myös palvelujen kohdentaminen asiakassegmentoinnin avulla ei ole mahdollista.

Kun eri palveluiden vaikutuksia arvioidaan, tarvitaan asiakkaiden tausta- ja seurantatietojen muutosdatan lisäksi tietoa yksilöiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn muutoksesta. Tätä kautta voidaan kuvata pelkän työllisyyspoluille siirtymisen lisäksi hyvinvoinnin muutosta laajemmin. Tällä hetkellä taustatiedoissa tapahtuvaa muutosta ei pääsääntöisesti kyetä palveluissa yhdistämään tietoon yksilöllisessä hyvinvoinnissa tapahtuvista muutoksista, eikä tietoon interventioon liittyvistä tekijöistä (esimerkiksi käyntitiedot ja palvelun sisältö).

Aikaisemman tutkimuksen valossa tiedetään, että asiakkaiden taustatekijät vaikuttavat esimerkiksi siirtymiseen työmarkkinoille ja koulutukseen. Tässä artikkelissa analysoidaan aineistoa tarkemmin ja havainnoida, miten taustatilanteet vaikuttavat jatko-ohjaukseen Vamoksesta eteenpäin ja miten Tulostähtimenetelmän avulla kerätty hyvinvointitieto suhteutuu muuhun kerättyyn tietoon ja miten tiedot muuttuvat Vamos palvelun aikana.

NEET-nuoret

Diakonissalaitoksen Vamos palveluiden asiakkaista käytetään myös Suomessa vakiintunutta NEET-nuoret (Not in Education, Employment or Training) -käsitettä. Käsite on yleinen erityisesti silloin, kun asiakkaita kategorisoidaan hallinnollisesti. NEET-nuorten ryhmä sisältää nuoria hyvin eri elämän tilanteissa. Nuorten työn ja koulutuksen ulkopuolisuus liittyy keskimääräistä heikompaan koettuun hyvinvointiin (Aaltonen & Kivijärvi & Myllylä 2018). NEET-nuorten ryhmä ei ole yhtenäinen eikä kokonaisuudessaan kuvaa syrjäytyneitä tai edes syrjäytymisriskissä olevia. Nuori voi esimerkiksi kokea työttömyyttä, joka jää lyhytaikaiseksi. NEET-nuoria tarkasteltaessa on havaittu, että useampana peräkkäisenä vuonna työttömyyttä kokeneita on varsin vähän (Asplund & Vanhala 2016). Vamos palveluiden NEET-nuorten ryhmään kuuluvat sekä niin sanotut aktivoituneet työttöminä työnhakijoina olevat nuoret ja ei-aktiivisten nuorten ryhmä, joka on työvoiman ulkopuolella. Esimerkiksi vuonna 2019 15–34-vuotiaista suomalaisista 10,3 prosenttia kuului NEET-nuorten ryhmään (Eurostat 2021).

Osaa NEET-nuorista yhdistävät keskimääräistä heikompi koettu hyvinvointi ja matala koulutustaso. Heillä voi olla sosiaalisia- ja psyykkisiä ongelmia, mikä kuvaa osaltaan ongelmien ka-saantumista. Nuoret tarvitsevat kokonaisvaltaista ja yksilön tarpeesta lähtevää tukea, eivätkä ainoastaan työpaikan tarjoamista (Surakka & Kuvaja-Köllner, & Paananen 2017, 4). Nuoren toimintakyvyn alentuessa, hänen voi olla vaikea löytää itselleen sopivia palveluita. Nuorten toiveena on usein matalan kynnyksen palvelut, eikä siirtyminen suoraan työllisyyspalveluihin. (Aaltonen & Berg & Ikäheimo 2015.)

Tiedolla johtaminen

Tiedolla johtaminen voidaan määritellä monella tavalla. Yleisesti se on tiedon systemaattista analysointia ja tiedon hyödyntämistä päätöksenteossa. Se kytkeytyy osaksi laajempaa tietojohdamisen kenttää. Tietojohdaminen taas voidaan ymmärtää sekä tieteenalaksi että johtamisen osa-alueeksi, jolla pyritään lisäämään organisaatioiden kykyä luoda arvoa tiedolla ja osaamisella. Se on myös tiedon luomiselle ja jakamiselle otollisten olosuhteiden luomista.

Tietojohdamisen tavoitteena on saavuttaa pysyvää kilpailuetua yhdistelemällä erilaista tietoa ja osaamista kehittää tuottavuutta ja uudistumiskykyä ja luoda toimintaympäristöjä, joiden avulla toimitaan yhteistyössä, käsitellään, analysoidaan ja sovelletaan tietoa (Stähle & Pirttivaara 2015).

Tiedolla johtaminen voidaan määritellä myös johtamisen näkökulmaksi, jonka avulla organisaatio kykenee erottelamaan epäolennaisen tiedon olennaisesta tiedosta (Jalonen & Virtanen & Stenvall & Rannisto 2015). Johtaminen taas voidaan jakaa yleisesti kolmeen tasoon: 1) operatiiviseen, 2)

taktiseen ja 3) strategiseen. Operatiivisella tasolla johdetaan päivittäisiä toimintoja. Taktisella tasolla johdetaan keskipitkän aikavälin muutoksia ja strategisella tasolla johdetaan organisaation pitkän aikavälin toimintaa sekä kehittämistä. (Klemola & Uusi-Illikainen & Askola 2014.)

Valtionhallinnon tiedolla johtamista käsittelevän artikkelin (2015) mukaan tiedolla johtamisella pyritään sekä informaation puutteesta johtuvan epävarmuuden vähentämiseen että informaation paljoudesta ja/tai toimintatilanteen monimutkaisuudesta syntyvän monitulkintaisuuden hallintaan.

Hyvinvointi

Hyvinvointi on tutkimuksen keskeisin käsite ja siihen kytkeytyy suurelta osin artikkelissa kuvattu aineiston analyysi. Hyvinvointitutkimusta lähestytään näkökulmista, jotka käsittelevät hyvinvointia yhtäältä yksilön koetun hyvinvoinnin näkökulmasta ja toisaalta yhteiskunnallisten rakenteiden valossa. Käsitettä valottavat tässä Erik Allardtin ja Martin Seligmanin määrittelyt. Allardtin kategorinen jaottelu sivuaa tässä artikkelissa käsitellyn hyvinvointitiedon luokittelua esimerkiksi elinolojen ja suhteessa toisiin ihmisiin koetun hyvinvoinnin näkökulmista. Seligman taas kategorisoi hyvinvoinnin objektiivisiin ja subjektiivisiin näkökulmiin.

Kansainvälisissä hyvinvointitutkimuksissa jaetaan yleisesti käsitys hyvinvoinnin moniulotteisuudesta ja sen nähdään kattavan inhimillisen elämän kaikki ulottuvuudet. Hyvinvoinnin osatekijöitä käsitteellistetään monin eri tavoin ja aiheesta on kirjoitettu laajasti. Haasteena on, ettei ole kyetty määrittelemään köyhyyden, epätasa-arvon tai hyvinvoinnin käsitteitä tai mittaamisen menetelmiä, jotka olisivat yleisesti hyväksytyjä tai muita tunnustetumpia. Avaan tässä yhteydessä hyvinvointiin liittyviä käsitteitä Allardtin (1976) ja Seligmanin (2011) tekemien ryhmittelyiden pohjalta.

Allardtin (1976) hyvinvointiteorialla - having – loving – being - on pitkät perinteet pohjoismaisessa hyvinvointitutkimuksessa. Kolmijako pohjautuu inhimillisiin perustarpeisiin, joita käsitellään resurssien kautta. Having viittaa elinoloihin, kuten toimeentuloon, asumiseen, työllisyyteen, työoloihin, terveyteen ja koulutukseen. Loving liittyy suhteisiin läheisten, perheen, suvun ja ystävien sekä yhteisöjen osana. Being käsittää osallistumisen omaa ja yhteistä elämää koskeviin toimiin ja päätöksiin sekä mahdollisuudet vapaa-ajan tekemiseen, mielekkääseen työhön ja luonnosta nauttimiseen. Allardtin mukaan ihmiselle on tarpeen kuulua johonkin yhteisöön ja elää sopusoinnussa ympäröivän luonnon kanssa.

Being-osioon kuuluu alakohta doing, joka viittaa mielekkääseen tekemiseen tai toimeliaisuuteen. Allardtin mukaan being ulottuvuuden positiivista puolta kuvaa persoonallinen kasvu ja kehittyminen ja negatiivista puolta vieraantuminen. Tilaisuudet oman potentiaalin käyttämiseen tuo tyydytystä, joka tuottaa mielekkyyttä ja merkityksellisyyttä. Vieraantumisen olotilassa näköala kaventuu ja merkityksellisyys vähenee. Hyvinvoinnin kolmannessa ulottuvuudessa on kyse inhimillisen olemassaolon mielellisestä ja henkisestä hahmottamisesta. (Allardt 1993.)

Having -osion elintason osatekijöiksi Allardt sisällyttää taloudelliset resurssit, asuinolot, työllisyyden ja työolot, koulutuksen ja terveyden. Sosiaaliin suhteisiin kuuluvat suhteet perheeseen ja sukuun, ystäviin, läheisiin ja yhteisöön. Itsensä toteuttaminen sisältää vaikuttamismahdollisuuksia, poliittisia resurssseja ja vapaa-ajan toiminnan mahdollisuuksia. (Kestilä & Karvonen 2019.)

Toinen näkökulma hyvinvointiin on löydettävissä positiivisen psykologian kentältä. Vuonna 2011 Martin E.P. Seligman kehitti tutkijakollegojensa kanssa positiivisen psykologiaan perustuvan PERMA-hyvinvointiteorian. Teoriassa hyvinvoinnin kuvataan rakentuvan viiden erillisen peruspilarin tai elementin varaan. Teorian nimi määrittyy viiden elementin ensimmäisten kirjainten mukaan, jotka ovat: 1) myönteiset tunteet (Positive emotions), 2) sitoutuminen (Engagement), 3) ihmissuhteet (Relationships), 4) merkityksellisyys (Meaning) ja 5) saavuttaminen (Accomplishment). Teorian keskeinen käsite on hyvinvointi (wellbeing), jonka tavoitteena nähdään kukoistaminen (flourishing). Seligman esittää, että hyvinvoinnin viisi elementtiä auttavat ihmisiä saavuttamaan täyteläisen ja tavoiteltavan elämän, jonka toivotaan olevan pitkäkestoinen. (Seligman 2011.)

Kukoistamista (Flourish) kutsutaan positiivisessa psykologiassa hyvinvoinnin ja onnellisuuden huipentumaksi. Kukoistuksen saavuttamiseen tarvitaan myönteisiä tunteita, itsesääätelykykyä, sitoutumista, merkityksellisyyttä, positiivisia suhteita sekä saavutuksia. (Seligman 2011.)

Hyvinvoinnissa voidaan erottaa objektiivinen, mitattavissa oleva ulottuvuus ja subjektiivinen, ihmisten omaan arvioihin perustuva käsitys. Objektiiviset mittarit viittaavat kohteesta riippumattomiin mittareihin, esimerkiksi elintasoon. Näiden mittareiden osalta ihmisen omaa mielipidettä ei kysytä. Subjektiivisesti koettu hyvinvointi liittyy siihen, kuinka ihminen arvioi esimerkiksi rahan- ja ajankäyttöään tietyssä yhteisössä sekä näiden resurssien kohdentamista ja riittävyttä hyvinvoinnin tuottamiseksi. (Rajas 2008.)

Rekisteritiedolla nähdään olevan vahva asema väestön hyvinvoinnin arvioimisessa. Sitä pidetään luotettavana, mutta se korostaa asiantuntijavaltaa ja on väistämättä kapea-alaista. Viranomaistiedon katveeseen jää lukuisia hyvinvointia rakentavia asioita, kuten tyytyväisyys elämään tai sosiaaliset suhteet. Kyselytutkimusten keskeinen ongelma taas on vastauskato ja varsinkin nuoret ja monet vähemmistöryhmät tai heikossa asemassa olevat jättävät usein vastaamatta kyselyihin. Kokonaiskuvan hahmottamista vaikeuttavat myös erilaiset näkemykset hyvinvoinnin käsitteen sisällöstä. Esimerkiksi viranomaispuheessa korostetaan tyypillisesti työttömyyttä ja kouluttamattomuutta, kun taas nuorilta kysyttäessä sosiaalisten suhteiden niukkuus on olennainen hyvinvointia heikentävä tekijä. (Aaltonen, Kivijärvi & Myllylä 2019.)

Hyvinvointipuheella on normatiivinen ulottuvuus, sillä se mitä ehdotetaan tehtäväksi nuorten hyvinvoinnin suhteen, paljastaa mitä pidetään ongelmallisena ja muutosta kaipaavana. Nuorten aikuisten hyvinvoinnin kohentamisessa huomio kiinnittyy usein yksilöihin, joiden valintoja ja käytöstä pyritään muuttamaan, vaikka kouluttamattomuus, työttömyys tai heikko terveydentilanne ovat yhtä lailla rakenteellisia ongelmia. Myös yksinäisyyttä voi lähestyä rakenteellisena kysymyksenä, jonka ratkaiseminen ei ole vain yksilön vastuulla. (Aaltonen ym. 2019.)

Rajaksen (2008) mukaan hyvinvoinnin kokonaiskuvan selvittämiseksi on objektiivisten elinolojen lisäksi tutkittava myös ihmisten omaa näkemystä ja kokemusta arjen toimintojen tuottamasta hyvinvoinnista, tyytyväisyyttä arjen toimivuuteen sekä kuluttajien kokemaa luottamusta markkinoiden ja yhteiskunnan toimintaan. Tyytyväisyyden rinnalla ihmisiltä kysytään myös näiden alueiden tärkeyttä. Tyytyväisyys ja ilmaistu tärkeys pohjautuu ihmisten sen hetkisiin elinolosuhteille ja kuvaa heidän henkilökohtaisia tuntemuksiaan. Subjektiiviseen hyvinvointikokemukseen vaikuttavat myös käsitykset omista vaikutusmahdollisuuksista toimintaympäristössä, samoin kuin koettu luottamus yhteiskunnan muihin toimijoihin ja turvallisuus. Rajaksen mukaan keskeistä on ihmisten näkemys omasta kyvykkyydestä. Artikkelin analyysien pohjalla oleva aineisto sisältää tietoa sekä elinoloista että koetusta hyvinvoinnista.

Aineisto ja menetelmät

Diakonissalaitoksen Vamos tarjoaa intensiivistä yksilö- ja ryhmävalmennusta 16–29-vuotiaille työn ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille. Vuonna 2020 Vamoksen tarjoamiin palveluihin osallistui asiakkaita 29 kunnasta. Vamos on toiminut vuodesta 2008 alkaen ja tavoittanut toiminta-aikanaan palvelujensa piiriin yli 13 000 nuorta. Artikkelin tutkimuksellisessa osiossa on käytetty seuraavia aineistoja, joissa Diakonissalaitos toimii rekisterinpitäjänä: 1) Vamos tausta- ja seurantatiedot 2018-2020 (N=4 072) ja 2) Vamos Tulostähtiaineistot – Toipumistähti muutostiedot 2018-2020 (N=762).

Vuonna 2018-2020 nuorille suunnatuille Vamos-jaksoille osallistui 4 072 koulutuksen ja työn ulkopuolella olevaa nuorta (Diakonissalaitos rekisterinpitäjänä). Heistä yli 60 % oli 18-24 -vuotiaita. Hieman alle puolet nuorista oli pelkän peruskoulun varassa ja joka kolmas oli saanut toisen asteen tutkinnon, mutta ei ollut työllistynyt sen jälkeen. Kuusi prosenttia oppivelvollisuusiän ylittäneistä nuorista ei ollut saanut peruskoulun päättötodistusta. Palvelun päätti 2 888 nuorta, joista noin puolet ohjautui työllisyys- ja koulutuspoluille. Kymmenen prosenttia nuorista työllistyi palkkatyöhön avoimille työmarkkinoille, 27 % jatkoi koulutukseen ja loput työllisyys- polun löytäneistä etenivät

työllistymistä tukeviin toimenpiteisiin. Moni nuori kiinnittyi Vamoksessa olon aikana myös tarvitsemiinsa hoitotahoihin. Nuoret tulivat Vamokseen ensisijaisesti joko aikuispsykiatrian tai aikuissosiaalityön ohjaamina. Kolmasosa Vamokseen tulleista nuorista hakeutui Vamoksen toimintaan omatoimisesti.

Taustatietojen perusteella nuorten tilanteita voidaan tarkastella esimerkiksi työmarkkina- ja toimeentulotietojen perusteella. Esimerkiksi vuonna 2019 palvelussa päätti 298 nuorta, jotka eivät olleet palvelun aloittaessaan työttömiä työnhakijoita ja olivat siten työvoiman ulkopuolella. Ryhmästä noin 20 % tuli palveluun tulottomana (ilman viimesijaista sosiaaliturvaa tai muuta tulonlähdeä) ja 25 % nuorista pääasiallisena toimeentulona oli toimeentulotuki. Nuorista 42 % oli aloitustilanteessa kuntoutustuella, kuntoutusrahalla, sairauspäivärahalla tai eläkkeellä. Palvelussa päättäneiden osalta tiedetään muun muassa, mikä on ollut työmarkkinastatus palvelun alkaessa ja mikä se on palvelun päättyessä. Voidaan siis osoittaa, kuinka moni interventioihin osallistunut on siirtynyt työelämä- ja koulutuspoluille. Kerätyn tiedon pohjalta tiedetään, onko nuori siirtynyt palkkatyöhön, kuntouttavaan työtoimintaan tai jatkanut elämäänsä esimerkiksi psykiatristen palvelujen tukemana. Aineisto osoittaa myös tulostatuksissa tapahtuneet muutokset, jolloin datasta voidaan poimia esimerkiksi toimeentulotuen varassa elävät ja tarkastella esimerkiksi heidän työmarkkinastatusten siirtymiä.

Vamoksen asiakastietojärjestelmään tallennettujen tietojen pohjalta muodostuu anonymisoitu tilasto, joka kuvaa nuorten taustatietoja, hyvinvoinnin muutosta sekä työllistymis- ja koulutuspoluille siirtymistä. Palvelun alkaessa ja päättyessä nuori ja valmentaja täyttävät lisensoidun Tulostähtiarvion, joka on hyvinvoinnin ja toimintakyvyn muutosta kuvaava menetelmä ja mittari.

Hyvinvoinnin muutosta mittaavia tulostähtiarvioita tehdään kolmen kuukauden välein. Vuosina 2018-2020 näitä arvioita tehtiin 762 nuorelle, joiden osalta palvelun päättötulos oli määritelty ja tulostähtiarvioita oli raportoitu vähintään kaksi. Tämä hyvinvoinnin muutosaineisto pohjautuu joka kolmannen nuoren kohdalta tallennettuun palvelun päätösarvioon. Aineiston voidaan katsoa edustavan palveluun osallistuneita, sillä vastaajien taustatiedot mukailivat kaikkien palvelussa päättäneiden taustatietojen jakaumia esimerkiksi koulutus- ja työmarkkinastatusten aloitustilanteiden osalta. (Laine & Sarmia 2020.)

Kvantitatiivisessa analyysissä käytettiin seuraavia menetelmiä:

1) Ristiintaulukointi

Ristiintaulukointi on perusmenetelmä tutkimusaineistojen käsittelyssä. Sen avulla voidaan kuvailla tuloksia ja kartoittaa alustavasti vaikutussuhteita. Taulukoimalla saatuja tuloksia on helppo ymmärtää, lukijalta ja tietojen käyttäjältä ei vaadita syvällistä menetelmätuntemusta. Prosenttiluvut ovat myös helppoja selvitettäessä jonkin asian muutosta, trendiä. Aineiston määrä vaikuttaa ristiintaulukointimahdollisuuksiin. Useimmiten etenkin pieniä aineistoja käsiteltäessä taulukoidaan kahta muuttujaa ristiin keskenään. Käsittely monipuolistuu, kun taulukoinnissa käytetään useampaa muuttujaa. (Heikkilä 2014.)

Ristiintaulukoinnissa hyödynnettiin Vamoksen Power BI -alustaa, jonka avulla asiakastietoa käsiteltiin erittelemällä aineistoa kaikkien järjestelmään kirjattujen parametrien osalta. Eri interventioita vertailtiin keskenään ja niiden kohderyhmien taustamuuttujia suhteutettiin saadun palvelun intensiteettiin ja tapahtuneisiin muutoksiin kerättävien parametrien osalta. Lisäksi kvantitatiivista aineistoa käsiteltiin SPSS-työkalun avulla joulukuussa 2020, jolloin seurantatiedoissa tapahtuvia muutoksia ristiintaulukoitiin hyvinvoinnissa tapahtuviin muutoksiin.

2) Korrelaatioanalyysi

Korrelaatio ilmaisee kahden muuttujan välisen yhteyden voimakkuutta. Korrelaatio on kahden muuttujan välisen tilastollisen riippuvuuden mitta. Tavallisesti sanalla viitataan Pearsonin

tulomomenttikorrelaatiokertoimeen, joka on lineaarisen (suoraviivaisen) riippuvuuden mitta. (Tilastokeskus, käsitteet 2020.)

Korrelaatio vaihtelee +1:n ja -1:n välillä. Korrelaatiota käytetään melko usein ja etenkin silloin, kun analysoitavana on iso määrä muuttujia. Tällöin on käytössä tavallisesti Pearsonin tulomomenttikerroin, joka vaatii intervalliasteikkoa. Jos mittaus on tehty järjestysasteikon tasolla, käytetään Spearmanin järjestyskorrelaatiota. Korrelaatioanalyysi on käyttökelpoinen, kun halutaan hallita isoa muuttujajoukkoa. Sitä voi käyttää pohjana muuttujien karsinnassa, jolloin useista vahvasti keskenään korreloivista muuttujista valitaan jatkotutkimuksiin vain osa. Korrelaatiot ovat pohjana jatkoanalyysille, muun muassa faktorianalyysille. (Heikkilä 2014.)

Korrelaatioanalyysin avulla tutkittiin hyvinvoinnin suhdetta tulo- ja työmarkkinastatukseen sekä niissä palvelun aikana tapahtuvia muutoksia. Aineiston muodostivat tilastot Tulostähden hyvinvointiarvioista sekä Vamos seurantatietojen tulo- ja työmarkkinastatukset. Korrelaatioanalyysissa selvitettiin, kytkeytyvätkö hyvinvointi ja siinä tapahtuvat muutokset tausta- ja seurantatietoihin sekä niissä tapahtuviin muutoksiin. Tutkimuksessa ei pyritty löytämään kausaliitteitä kyseisten muuttujien välillä, sillä käytetty tutkimusmenetelmä ei anna siihen mahdollisuuksia.

Työmarkkinastatuksissa tapahtuvat muutokset

Yleisimmät työmarkkinastatukset palvelun alussa ovat työvoiman ulkopuolisuus, työttömyys sekä opiskelijuus. Suurimmat muutokset statuksissa tapahtuvat työelämän ulkopuolisten osuuden vähenemisessä sekä opiskelijoiden ja työllistyneiden osuuden lisääntymisessä. (Taulukko 1.)

Työmarkkinastatus	Alussa	Päättyessä
Opiskelija	19,09%	30,16%
Osa-aikatyössä	1,89%	3,03%
Pitkäaikaistyötön	9,01%	4,83%
Tietoa ei saatavilla	0,35%	1,76%
Työelämän ulkopuolella	35,44%	22,39%
Työssä	1,23%	10,10%
Työtön	32,98%	27,74%
Yhteensä	100,00%	100,00%

Taulukko 1. Vamos-nuorten työmarkkinastatuksissa tapahtuneet muutokset palvelun aikana 2018-2020

Ensisijaisessa toimeentulossa tapahtuvat muutokset

Yleisimmät toimeentulostatukset Vamos palveluiden piirissä aloittavilla nuorilla ovat työmarkkinatuki, toimeentulotuki ja tulottomuus. Suurimmat muutokset palvelun aikana tapahtuvat tulottomuuden osuuden vähenemisessä sekä palkan ja opintotuen osuuden lisääntymisessä. (Taulukko 2.)

Ensisijainen toimeentulo	Alussa	Päättyessä
Ansisidonnainen työttömyysturva	0,95%	0,33%
Eläke	0,57%	0,62%
Kotihoidon tuki	0,09%	0,05%
Kuntoutusraha	3,79%	5,61%
Kuntoutustuki	8,81%	10,83%
Opintotuki	5,12%	10,59%
Palkka	2,65%	11,92%
Sairauspäiväraha	8,43%	5,32%
Sotilasavustus		0,10%
Tietoa ei saatavilla	0,90%	3,37%
Toimeentulotuki	22,93%	14,73%
Tuloton	11,61%	6,03%
Tuloton (ei viimesijaista etuutta)	6,92%	1,66%
Työmarkkinatuki	26,24%	27,70%
Vammaistuki	0,05%	0,05%
Vangin käyttöraha	0,24%	0,14%
Vangin toimintaraha	0,24%	0,10%
Vanhempainraha	0,33%	0,71%
Vastaanottoraha	0,14%	0,14%
Yhteensä	100,00%	100,00%

TAULUKKO 2. Vamos-nuorten ensisijaisessa toimeentulossa tapahtuneet muutokset palvelun aikana 2018-2020

Koetussa hyvinvoinnissa tapahtuneet muutokset

Vamos otti käyttöön toimintakykyä ja toimijuutta mittaavan Tulostähti-mittariston vuoden 2017 lopussa. Siinä muutosta arvioidaan kymmenellä elämän osa-alueella. Arviointiasteikko on 1-10 jokaisella osa-alueella. Nuori täyttää arvion yhdessä valmentajan kanssa aloittaessaan valmennusjakson Vamoksessa, kolmen kuukauden välein valmennuksen aikana ja sen päättyttyä. (Kuvio 1.)

KUVIO 2. Asiakkaiden hyvinvoinnissa tapahtuvat muutokset Vamos palvelun aikana 2018-2020

Tulostähti tuo esille asioita, jotka kuvaavat yksilön suhdetta itseen ja omiin voimavaroihin, suhdetta lähiyhteisöön sekä yhteiskunnallista osallisuutta työn ja koulutuksen kautta. Tulokset perustuvat nuoren ja valmentajan vastauksiin valmennuksen alkaessa ja sen päättyessä. Tulostähti (Outcome Star) on asiakastyön tueksi kehitetty työkalu, jonka tavoitteena on sekä saada palvelujen käyttäjien elämässä aikaan kestäviä muutoksia että antaa tietoa näistä muutoksista. Britannialainen Triangle Consulting Social Enterprise Ltd on kehittänyt Tulostähden yhdessä asiakkaiden ja ammattilaisten kanssa yli 30 sosiaalipalveluun. Tulostähden avulla 1) parannetaan asiakkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia ja elämänhallintaa, 2) systematisoidaan asiakaskeskeinen luottamuksellinen ja tuloksellinen työote, 3) tuotetaan tietoa sekä yksittäisten asiakkaiden että palveluyksiköiden tai -alueiden kehityksestä ja 4) paikannetaan palveluaukkoja ja puutteita palveluketjussa. (Laine, T. & Sarmia, V., 2020)

Tuloksia voidaan analysoida esimerkiksi siten, että tulostähden hyvinvointidata liitetään nuorten tausta- muutostietoihin. Numeeriselle tulostähtidatalle voidaan tehdä esimerkiksi korrelaatioanalyysi, faktorianalyysi piilomuuttujien selvittämiseksi ja klusterianalyysi, jotta nähdään miten nuoret jakautuvat ryhmiin toimijuuden lähtötason mukaan sekä regressioanalyysi, jolla selitetään taustamuuttujien muutoksia hyvinvointidataan ja hyvinvointidatan aiheuttamia muutoksia nuorten ohjautustuloksissa.

Tiedon hyödyntäminen optimaalisen palvelun valinnassa

Mekanistisesti voitaisiin ajatella, että taustatietojen ja hyvinvoinnin aloitustilanteita analysoimalla voitaisiin optimoida nuorille juuri sopiva palvelu. Tietopohjainen ohjaus kuitenkin edellyttää, että tarjolla olisi eri asiakasprofiileille suunnattuja spesifejä palveluratkaisuja. Kohdentaminen ei myöskään ole mielekäästä pelkästään taustatietojen tai hyvinvoinnin lähtötilanteiden perusteella, sillä esimerkiksi pelkän työmarkkinatilanteen tai koetun hyvinvoinnin perusteella tehty ohjaus suurella todennäköisyydellä epäonnistuu. Siksi tarvitaan uudenlainen hyvinvointi-indeksi, joka yhdistää eri

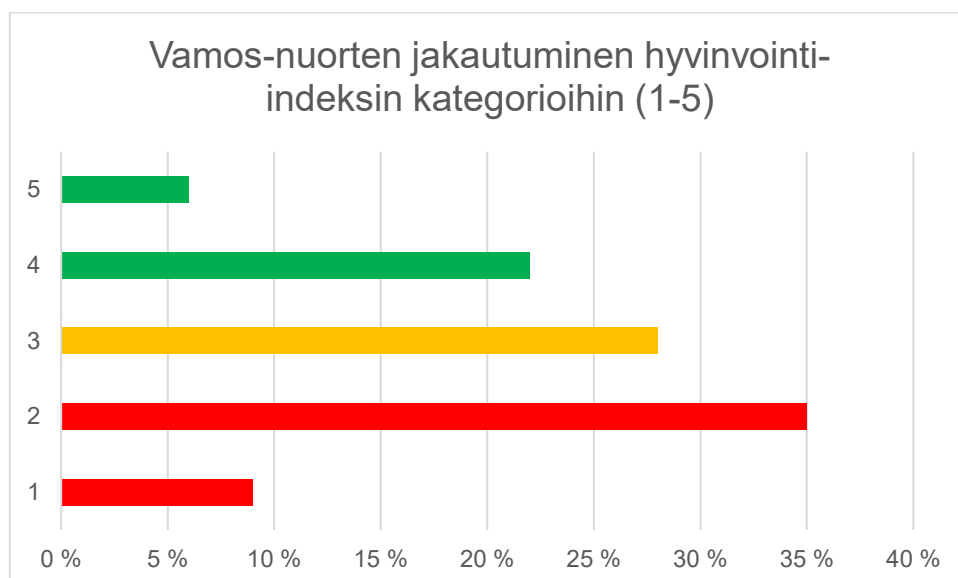
mittareita. Hyvinvointi-indeksin kautta on aikaisempaa paremmat mahdollisuudet kohdentaa tietylle kohderyhmälle suunniteltuja palveluja oikeille henkilöille. Lisäksi indeksin avulla voidaan seurata ja jatkossa myös tutkia, miten eri toimenpiteet vaikuttavat esimerkiksi tulo- ja työmarkkinastatusten muutoksiin sekä vastaavasti muutoksiin hyvinvoinnissa.

Hyvinvointi-indeksiä lähdettiin määrittelemään siten, että se ottaisi mahdollisimman kattavasti huomioon hyvinvoinnin käsitteelliset ulottuvuudet. Tässä yhteydessä Tulostähden kymmenen hyvinvoinnin osa-alueita edustavat pääosin pystyvyyteen ja muihin ihmisiin liittyviä toimijuuden ulottuvuuksia. Tulo- ja työmarkkinastatukset taas edustavat kytkeytymistä yhteiskuntaan ja sen yksilöä ohjaaviin rakenteisiin.

Hyvinvointi-indeksin pisteytys on määritelty siten, että sekä tulo- ja työmarkkinastatusten perusteella henkilö voi saada 1-2 pistettä sen perusteella, onko status kategoriassa Paikkaansa etsivä (1 p.) vai kategoriassa Toiveikas (2 p.). Työmarkkinastatusten osalta Paikkaansa etsivillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka eivät ole työllisiä, työttömiä tai opiskelijoita. He voivat olla esimerkiksi sairauseläkkeellä, hoitovapaalla tai sairauslomalla. Ryhmään Toiveikkaat kuuluvat työlliset, opiskelijat, työttömät ja pitkäaikaistyöttömät.

Tulostatusten osalta Paikkaansa etsivillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka saavat ensisijaisena toimeentulonaan toimeentulotukea, sairauspäivärahaa tai kuntoutustukea tai ovat tulottomia (ei viimesijaistakaan etuutta). Ryhmään Toiveikkaat kuuluvat henkilöt, joiden ensisijainen toimeentulo on opintotuki, työttömyyspäiväraha, työmarkkinatuki tai palkka. Tulo- ja työmarkkinastatusten osalta henkilölle voi kertyä statusindeksissä 2-4 pistettä.

Tulostähden Toipumistähden keskiarvoinen kymmenen elämän osa-alueen keskiarvo jaetaan kolmeen kategoriaan: 1) 1-2 Jumissa (1 p.); 2) 3-6 Hyväksyn apua / Uskon ja kokeilen (2 p.) ja 3) 7-10 Minä osaan / Itsenäinen (3 p.). Näin ollen Tulostähden hyvinvointiarvioiden perusteella voidaan päätyä 1-3 pisteeseen. Kun Tulo- ja työmarkkina-asema ja Tulostähden pisteet lasketaan yhteen, saadaan hyvinvointi-indeksin numeerinen summa 3-7 pistettä. Pisteytysten pohjalta asiakkaiden hyvinvointi voidaan jakaa viiteen kategoriaan (1-5). Hyvinvointi-indeksin perusteella Vamos-palveluissa päättäneet 2019-2020 olleet nuoret jakautuvat aloitustilanteidensa perusteella viiteen eri kategoriaan (n=627).

Kuvio 3. Asiakkaiden jakautuminen hyvinvointi-indeksin perusteella Vamoksessa vuosien 2018-2020 asiakasdatan perusteella (N=627). 5= Aineistossa yhdistetty tulo- ja työmarkkinastatustiedot sekä Tulostähden hyvinvoinnin muutostiedot

Ohjaaminen toimenpiteen tai palvelun piiriin tulee aina perustua yksilölliseen tarpeeseen ja motivaatiotekijöihin, mutta tilastoaineiston nojalla hyvinvointi-indeksin kategorioihin 1 ja 2 sijoittuneille (44 %) olisi mielekästä tarjota ensisijaisesti hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä arjenhallintaa tukevia toimintoja, kuten intensiivistä yksilövalmennusta ryhmävalmennuksen tyyppistä kuntouttavaa toimintaa. Taas kategorioihin 4 ja 5 sijoittuneille (28 %) olisi mielekästä tarjota ensisijaisesti urapalveluita tai Startti -ryhmävalmennuksen tyyppistä toimintaa.

Hyvinvoinnin sekä tulo- ja työmarkkinatilanteiden korrelaatio

Tässä osiossa tutkitaan hyvinvoinnin suhdetta tulo- ja työmarkkinastatuksiin sekä niissä palvelun aikana tapahtuvia muutoksia. Tilastoaineistoa käsitellään Tulostähden hyvinvointiarvioiden sekä tulo- ja työmarkkinastatusten pohjalta, yhdistäen ja ristiintaulukoiden tietoja toisiinsa ja arvioiden tietojen keskinäisiä korrelaatioita. Tarkoituksena on selvittää, kytkeytyvätkö koettu hyvinvointi ja siinä tapahtuvat muutokset tausta- ja seurantatietoihin sekä niissä tapahtuviin muutoksiin.

Työmarkkinastatukset ja hyvinvointi

Ensi vaiheessa kategorisoitiin työmarkkinastatukset kahteen ryhmään: 1) Paikkaansa etsivät ja 2) Toiveikkaat. Paikkaansa etsivillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka eivät ole työllisiä, työttömiä tai opiskelijoita. He voivat olla esimerkiksi sairauseläkkeellä, hoitovapaalla tai sairauslomalla. Ryhmään Toiveikkaat kuuluvat työlliset, opiskelijat, työttömät ja pitkäaikaistyöttömät. Ryhmään Paikkaansa etsivät kuuluu 42 % Vamoksen palveluissa olleista nuorista ja ryhmään Toiveikkaat 58 % nuorista.

Vertailtaessa näiden kahden ryhmän hyvinvoinnin aloitustilanteiden keskiarvoja, ryhmä Toiveikkaat päätyi hieman korkeampaan keskiarvoon, mutta ero tilanteiden välillä ei ole mainittava. Ryhmä Paikkaansa etsivät sai Tulostähtiarvioiden keskiarvoksi 6,19 ja ryhmä muu 6,29.

Sen sijaan hyvinvointiarvioiden muutoksessa ero ryhmien välillä on huomattava. Ryhmän Paikkaansa etsivät hyvinvointi parani muutoskeskiarvolla mitattuna 1,01 yksikköä, kun ryhmän Toiveikkaat keskiarvo parani 1,20 yksikköä. Ryhmällä Toiveikkaat positiivinen muutos tapahtui melko tasaisesti kymmenellä elämän eri osa-alueella, mutta suurimmat erot muutoskeskiarvossa syntyivät osioissa 1) elämän taidot, 2) luottamus ja toivo ja työ ja koulutus. Voidaan siis todeta, että ryhmän Toiveikkaat hyvinvointi parani valmennuksen aikana enemmän kuin ryhmän Paikkaansa etsivät.

Seuraavaksi tarkasteltiin Tulostähden hyvinvointiarvioiden ja työmarkkinastatusten korrelaatiota Pearsonin korrelaatiokertoimen avulla. Vertailtiin ryhmien Paikkaansa etsivät (N=231) ja Toiveikkaat (N=320) tulostausten ja hyvinvointimuuttujien aloitustilanteita. Tutkittiin SPSS:n avulla työmarkkinastatustekijöiden korrelaatiota Tulostähden hyvinvointikysymysten aloitusvastauksiin kymmenellä elämän osa-alueella. Tulosten perusteella voidaan sanoa, että edellä kuvattu työmarkkinastatusten työmarkkina-aktiivisuuteen pohjautuva järjestys korreloi jonkin verran hyvinvoinnin aloitustilanteiden tasoon. Mitä matalampi arvo työmarkkinastatusmuuttujalla oli, sitä matalampi arvo vastaajalla oli myös hyvinvointivastauksissaan. (Taulukko 4.)

Correlations

		Työmarkkinas tatus_jako2	Tulostähti_al oitus
Työmarkkinastatus_jako2	Pearson Correlation	1	,231**
	Sig. (2-tailed)		<,001
	N	552	552
Tulostähti_aloitus	Pearson Correlation	,231**	1
	Sig. (2-tailed)	<,001	
	N	552	552

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

TAULUKKO 4. Työmarkkina-aktiivisuuden mukaisesti järjestettyjen työmarkkinastatusten korrelaatio Tulostähden hyvinvointimuuttujien keskiarvoihin Vamos toiminnassa 2019-2020 (N=552)

Seuraavaksi vertailtiin työmarkkina-aktiivisuuden mukaan järjestettyjä työmarkkinastatuksia ja Tulostähden hyvinvointivastausten muutosten keskiarvoja. Vastausten muutos kuvaa ensimmäisen ja viimeisen vastauksen eroa kymmenportaisella asteikolla. Tulosten perusteella voidaan sanoa, että työmarkkina-aktiivisuuteen pohjautuva aloitustilanteiden järjestys korreloi erittäin voimakkaasti hyvinvoinnin valmennuksenaikaisiin muutosarvoihin. Voidaan siis sanoa, että keskimäärin ryhmän Paikkaansa etsivät hyvinvoinnin muutosarvot ovat korkeammat kuin ryhmän Toiveikkaat. Jo aikaisemmin on havaittu, että matalammilta hyvinvoinnin lähtötasoilta lähtevät saavuttavat korkeammalta keskimääräiseltä tasolta lähteviä korkeampia muutosarvoja. Havainnot olivat täysin samansuuntaisia tässä analyysissä. (Taulukko 5.)

Correlations

		Työmarkkinas tatus_jako2	Tulostähti_m uutos
Työmarkkinastatus_jako2	Pearson Correlation	1	,937**
	Sig. (2-tailed)		<,001
	N	552	552
Tulostähti_muutos	Pearson Correlation	,937**	1
	Sig. (2-tailed)	<,001	
	N	552	552

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

TAULUKKO 5. Työmarkkina-aktiivisuuden mukaisesti järjestettyjen työmarkkinastatusten korrelaatio Tulostähden hyvinvointimuuttujien muutosarvoihin valmennuksen aikana 2019-2020 (N=552)

Tulostatukset ja hyvinvointi

Ensi vaiheessa kategorisoitiin tulostatukset kahteen ryhmään: 1) Paikkaansa etsivät ja 2) Toiveikkaat. Paikkaansa etsivillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka saavan ensisijaisena toimeentulonaan toimeentulotukea, sairauspäivärahaa tai kuntoutustukea tai ovat tulottomia (ei viimesijaistakaan etuutta). Ryhmään Toiveikkaat kuuluvat henkilöt, joiden ensisijainen toimeentulo on opintotuki, työttömyyspäiväraha, työmarkkinatuki tai palkka. Ryhmään Paikkaansa etsivät kuului palvelussa aloittaessaan 57 % Vamoksen palveluissa olleista nuorista ja ryhmään Toiveikkaat 43 % nuorista.

Ensiksi vertailtiin ryhmien Paikkaansa etsivät (N=355) ja Toiveikkaat (N=140) tulostausten ja hyvinvointimuuttujien aloitustilanteita. Tutkittiin SPSS:n avulla tulostatustekijöiden korrelaatiota Tulostähden hyvinvointikysymysten aloitusvastauksiin kymmenellä elämän osa-alueella. Tulosten perusteella voidaan sanoa, että edellä kuvattu tulostatusten työmarkkina-aktiivisuuteen pohjautuva järjestys korreloi melko voimakkaasti hyvinvoinnin aloitustilanteiden tasoon. Mitä matalampi toimijuusarvo tulostatus-muuttujalla oli, sitä matalampi arvo vastaajalla oli myös hyvinvointivastauksissaan. (Taulukko 6.)

Correlations

		Tulostatus	Tulostähti_aloitus
Tulostatus	Pearson Correlation	1	,399**
	Sig. (2-tailed)		<,001
	N	495	495
Tulostähti_aloitus	Pearson Correlation	,399**	1
	Sig. (2-tailed)	<,001	
	N	495	495

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

TAULUKKO 6. Työmarkkina-aktiivisuuden mukaisesti järjestettyjen tulostatusten korrelaatio Tulostähden hyvinvointimuuttujien keskiarvoihin Vamos toiminnassa 2019-2020 (N=495)

Tulosten varmistamiseksi tarkennettiin vielä korrelaatioanalyysia tulostatusten aloitustilanteiden osalta. Vertailun aikaansaamiseksi kategorisoitiin tulostatukset lineaariselle 8-portaiselle asteikolle työmarkkina-aktiivisuuden perusteella. Järjestys janalla 1-9 oli seuraava: 1=tuloton, 2=toimeentulotuki, 3=eläke, 4=kuntoutustuki/kuntoutusraha, 5=sairauspäiväraha, 6=työmarkkinatuki ja työttömyyspäiväraha, 7=opintotuki ja 8=palkka. Tulokset olivat samansuuntaiset kuin kahteen kategoriaan jaotelluilla tulostatuksilla, mutta korrelaatio oli kahden kategorian mallia voimakkaampi. Tulosten perusteella voidaan sanoa, että edellä kuvattu tulostatusten työmarkkina-aktiivisuuteen pohjautuva järjestys (1-8) korreloi voimakkaasti hyvinvoinnin aloitustilanteiden tasoon. Mitä matalampi arvo tulostatusmuuttujalla oli, sitä matalampi arvo vastaajalla oli myös hyvinvointivastauksissaan. (Taulukko 7.)

Correlations

		Tulostatus	Tulostähti_aloitus
Tulostatus	Pearson Correlation	1	,711**
	Sig. (2-tailed)		<,001
	N	495	495
Tulostähti_aloitus	Pearson Correlation	,711**	1
	Sig. (2-tailed)	<,001	
	N	495	495

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

TAULUKKO 7. Työmarkkina-aktiivisuuden mukaisesti järjestettyjen tulostatusten korrelaatio Tulostähden hyvinvointimuuttujien keskiarvoihin Vamos toiminnassa 2019-2020 (N=495)

Yhtä voimakasta korrelaatiota ei kuitenkaan ollut havaittavissa, kun vertailtiin työmarkkina-aktiivisuuden mukaan järjestettyjä tulostatuksia ja Tulostähden hyvinvointivastausten muutosten keskiarvoja. Vastausten muutos kuvaa ensimmäisen ja viimeisen vastauksen eroa kymmenportaisella asteikolla. Tulosten perusteella voidaan sanoa, että tulostatusten työmarkkina-aktiivisuuteen pohjautuva aloitustilanteiden järjestys ei korreloinut kovin voimakkaasti hyvinvoinnin valmennuksenaikaisiin muutosarvoihin. (Taulukko 8.)

Correlations

		Tulostatus	Tulostähti_muutos
Tulostatus	Pearson Correlation	1	,023
	Sig. (2-tailed)		,603
	N	495	495
Tulostähti_muutos	Pearson Correlation	,023	1
	Sig. (2-tailed)	,603	
	N	495	495

TAULUKKO 8. Työmarkkina-aktiivisuuden mukaisesti järjestettyjen tulostatusten korrelaatio Tulostähden hyvinvointimuuttujien muutosarvoihin valmennuksen aikana 2019-2020 (N=495)

Tiedon hyödyntäminen palveluiden kehittämisessä

Parhaimmillaan tiedolla johtaminen voi tukea palvelujen järjestämistä sekä tuotannon ja sisäisen toiminnan kehittämistä. Tavoitetilassa tiedolla johtaminen on sitä, että osapuolten tarpeet, panostukset ja hyödyt otetaan huomioon päätöksenteossa. Tällöin voidaan päästä tuottavuuden ja vaikuttavuuden kannalta parhaisiin tuloksiin. (Klemola & Uusi-Ilkainen & Askola 2014.)

Diakonissalaitoksen Vamoksessa on kehitetty asiakastiedon analyysityökalu, jonka avulla palvelut voivat saada reaaliaikaista- ja historiatietoa asiakasvirroista, käyttöasteesta, hyvinvointitiedosta, tausta- ja seurantatiedoista sekä palveluiden tuottamista ohjaustuloksista. Analyysityökalu tarjoaa mahdollisuuden reagoida esimerkiksi alueellisiin datassa tapahtuneisiin muutoksiin nopeasti. Kun jollekin alueelle kehitetään uutta palvelua paikallisen toimintaympäristöanalyysin pohjalta, analyysityökalu auttaa hahmottamaan millaisilla palveluilla saadaan aikaan parhaita mahdollisia vaikutuksia eri kohderyhmien tilanteisiin valtakunnallisesti kerätyn aineiston perusteella.

Eryteisesti analyysityökalun edut tulevat esille tietyille asiakasryhmälle haettavan palvelun tulosperusteisuusmuuttujien hahmottamisessa. Datan avulla voidaan tarkastella esimerkiksi, miten kyseisen ryhmän palvelut on kyetty järjestämään eri ympäristöissä ja volyyymilla ja intensiteetillä palvelu olisi mahdollisimman kustannustehokkaasti järjestää. Asiakasryhmään tarkasti kohdennettu historiadata auttaa vaikutusperusteisten hankintojen tulospalkkioskenaarioiden laskennassa.

Hankeprosessit ovat keskeinen osa Vamos palveluiden toimintaa ja kehittämistyötä. Hankkeita suunniteltaessa analyysityökalu tukee asiakastavoitteiden asetantaa ja vaikutusten ennustamista. Analyysityökalun avulla voidaan toteuttaa erilaisia skenaarioita, joissa muuttujina ovat esimerkiksi nuorten hyvinvointi, työmarkkinatilanne tai saadun palvelun intensiteetti tai kesto. Rakenteen kautta voidaan myös muotoilla palvelun resursseja suhteessa tavoitteisiin ja kohderyhmään.

Diakonissalaitoksen Vamoksen roolina on toimija työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten tilanteiden asiantuntijana laajasti eri verkostoissa. Kerätty analysoitu data antaa mahdollisuuden pureutua esimerkiksi tietyn erityisryhmän tilanteisiin ja tätä kautta osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Johtopäätökset

Tarkasteltaessa kuinka tausta- ja hyvinvointitietojen aloitustilanteet vaikuttavat tarjottuun palveluun Vamoksen sisällä, tulokset ovat yllättäviä. Ristiintaulukoitujen tausta-, hyvinvointi- ja toimintotietojen perusteella aloitustiedoilla ei juurikaan ollut ohjaavaa vaikutusta sen suhteen, mihin palveluun asiakkaat ohjautuivat. Aineiston mukaan erityisesti tulo- ja työmarkkinastatusten osalta aloitustilanteilla oli hyvin vähän vaikutusta Vamoksen sisällä nuorelle valikoituneeseen toimintaan tai palveluun. Tilanne oli toinen koulutustaustan osalta, jonka mukaan ohjaututtiin esimerkiksi aikuisten perusopetukseen tai 2. asteen ammatillisissa oppilaitoksissa toteutettavaan toimintaan.

Palveluiden saavuttamiin tuloksiin aloitustilanteilla oli sen sijaan suuri merkitys. Vertailua tarkasteltiin 5/2020 ilmestyneessä Talous ja yhteiskunta -lehden artikkelissa NEET-nuorten valmennus ohjaa nuoria työllisyys- ja koulutuspoluille (Laine & Sarmia 2020). Vertailu tehtiin Vamoksen analyysityökalulla. Tässä artikkelissa vertailu on uusinnettu ja aineistoon on otettu mukaan vuoden 2020 loppuun ulottuvat asiakastiedot.

NEET-nuoret jakautuvat määritelmän mukaan työttömiksi työnhakijoiksi ja kategoriaan ei-aktiiviset nuoret, jotka ovat työmarkkinoiden ulkopuolella. Tarkasteltaessa valmennuksen jälkeen palkkatyöhön siirtyneiden ryhmää havaitaan, että siirtymä palkkatyöhön korostui niillä nuorilla, jotka olivat olleet työttöminä työnhakijoina eli toisin sanoen aktiivisten nuorten ryhmään kuuluvilla. Työllistyneistä valtaosa oli ollut työmarkkinatuen piirissä aloittaessaan Vamoksessa, ja joka kolmas työllistyneistä nuorista oli aloitustilanteessa työvoiman ulkopuolella.

Siirtymät nuorten elämässä toteutuvat vaihe vaiheelta. Yleistäen voi todeta, että työllistyneiden ja koulutukseen siirtyneiden ryhmät ovat profiililtaan erilaisia: työllistyneet kuuluivat NEET-nuorten aktiiviseen ryhmään. He olivat ilmoittautuneet työttömiksi työnhakijoiksi ja heillä oli jo jonkin verran koulutusta. TE-toimisto saattoi ohjata nuoren Vamokseen saamaan lisätukea ja tämän jälkeen nuori työllistyi.

Työmarkkinatuella Vamokseen tulleista nuorista 75 % ohjautui työ- ja koulutuspoluille. Heistä 31 prosenttia työllistyi avoimille työmarkkinoille, 20 % siirtyi koulutukseen ja 25 % ohjautui työllistymistä tukeviin toimenpiteisiin. Toimeentulotuella tai tulottomana palveluun tulleista työllisyys- ja koulutuspoluille ohjautui alle puolet. Heistä avoimille työmarkkinoille työllistyi 10 %, kolmannes jatkoi koulutukseen ja alle 20 % ohjautui työllistymistä tukeviin toimenpiteisiin. Voidaan siis todeta, että palveluun työttöminä työnhakijoina tulleet työllistyvät huomattavasti todennäköisemmin kuin työvoiman ulkopuolella olleet palvelun aloittaneet.

Palkkatyöhön siirtyneillä nuorilla oli tyypillisesti tutkinto toiselta asteelta tai korkeakoulusta. Koulutustaustan merkitystä korostaa se, että nuorella saattoi olla opintoja tehtynä lähtömaassa, mutta ei suomalaisessa koulutusjärjestelmässä. Kaikki avoimille työmarkkinoille sijoittuneet eivät olleet jatkaneet opintoja peruskoulun jälkeen tullessaan Vamokseen, sillä 20 % oli taustallaan vain peruskoulun päättötodistus. Työllistyneistä kuusi prosenttia oli nuoria, joilla peruskoulu oli kesken heidän tullessaan Vamokseen. Suuri osa heistä osallistui valmennuksen rinnalla toteutettavaan aikuisten perusopetukseen, jossa he suorittivat peruskoulun loppuun ennen työllistymistä.

Tutkintoon johtavaan koulutukseen siirtyneistä joka kolmas oli tehnyt peruskoulun loppuun, joka neljäs oli saanut päätökseen toisen asteen opinnot ja seitsemällä prosentilla oli opintoja tehtynä muualla kuin Suomessa. Oman ryhmän muodostavat koulutukseen siirtyneet, joilla peruskoulu oli valmennuksen alkaessa kesken. Heitä oli noin neljännes koulutukseen siirtyneistä.

Korrelaatioanalyysillä selvitettiin, miten Tulostähtimenetelmän avulla kerätyt hyvinvointitiedot ja niissä tapahtuvat muutokset korreloivat nuorten tausta- ja seurantatietoihin ja niissä tapahtuneisiin muutoksiin. Aineistona oli Tulostähden hyvinvointitietoa sekä tulo- ja työmarkkinastatustietoa yhdistävä tietokokonaisuus Vamos asiakastiedoista vuosilta 2018-2020.

Tilastollisen analyysin tuloksena voidaan todeta, että nuorten työmarkkinatilanteet palvelun aloitustilanteessa korreloivat hyvinvoinnin aloitustilanteisiin melko voimakkaasti ja hyvinvoinnin muutoksiin erittäin voimakkaasti. Sen sijaan toimeentulotilanteet palvelun alkaessa korreloivat hyvinvoinnin aloitustilanteisiin voimakkaasti, mutta eivät juurikaan hyvinvoinnin muutoksiin. Analyysi osoittaa, että suurelta osin hyvinvointitieto ja statustiedot kulkevat samassa linjassa, mutta eivät täysin. Pelkkää hyvinvointitietoa tai institutionaalista statustietoa ei kannatakaan erikseen käyttää asiakasryhmien segmentoinnissa tai ohjaamisessa palveluihin. Tätä varten artikkelissa on esitelty hyvinvointi-indeksi, jonka avulla segmentointi on luotettavampaa.

Analyysi osoittaa, että suurelta osin Tulostähden hyvinvointitieto ja statustiedot kulkevat samassa linjassa, mutta hajontaakin on. Tämän takia pelkkää Tulostähden tietoa tai institutionaalista statustietoa ei kannata käyttää asiakasryhmien segmentoinnissa. Tätä varten on muotoiltu hyvinvointi-indeksi, jonka avulla segmentointi on luotettavampaa.

Yhdenmukaisen tiedon keräämisellä nuorille suunnatuista palveluista ja sen systemaattisella analysoinnilla voitaisiin saada aikaan merkittäviä vaikutuksia nuorten tilanteissa. Nykyongelma on usein se, että esimerkiksi kunnilla ei ole kokonaisnäkemystä syrjäytymisvaarassa olevien nuorten määrästä, saati hyvinvoinnista. Kun tätä vertailukelpoista tietoa ei ole käytettävissä, myöskään palveluita ja niiden volyymin ei pystytä muotoilemaan vastaamaan todellista tarvetta. Jos systemaattinen ja yhdenmukainen tiedonkeruu kehikko pystyttäisiin ottamaan käyttöön, se mahdollistaisi nykyistä paremmin esimerkiksi kunnille vaikutusten hankkimisen suoritteiden hankkimisen asemesta.

On kuitenkin tärkeää, että syrjäytymisvaarassa oleville nuorille suunnatut palvelut kehittävät omaa analytiikkaansa, vaikkei täydellistä tietokehikkoa olekaan saatavilla. Vaikka kerätty tieto ei palveluiden välillä olisikaan vertailukelpoista esimerkiksi hyvinvointimittareiden osalta, toimijakohtainen tietopohjainen palveluiden kehittäminen muuttaa osaltaan toimintakulttuuria palvelukentässä, samalla mahdollistaen mahdolliset yhtenäiseen mittaamiseen johtavat kehitysaskleet tulevaisuudessa. Yhtenäiseen tiedontuotantoon vaadittaisiin laajaa yhteiskunnallista tahtotilaa ja kansallista koordinaatiota. Tämä taas edellyttää, että ministeriöt, kunnat ja tulevat hyvinvointialueet kykenevät muodostamaan yhteisen toimintasuunnitelman tietopohjaisen kehittämisen edistämiseksi yli instituutioiden toimivaltarajojen.

KIRJALLISUUS

- Aaltonen, S., Kivijärvi, A., Myllylä, M. 2018. Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten aikuisten koettu hyvinvointi. Yhteiskuntapolitiikka 2019. Viitattu 5.4.2021. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137076/YP181101_Aaltonenym_online.pdf?sequence=5&isAllowed=y
- Aaltonen S., Berg P., Ikäheimo S. 2015. Nuoret luukulla. Kolme näkökulmaa syrjäytymiseen ja nuorten asemaan palvelujärjestelmässä. Helsinki: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Nuoris- tutkimusseura.
- Alanen, O., Kainulainen, S. & Saari, J. 2014. Vamos tekee vaikutuksen. Vamos-nuorten hyvinvointikokemukset ja tulevaisuuden odotukset. Helsingin Diakonissalaitos raportti 1/2014.
- Alatalo, J., Mähönen, E. & Räisänen, H. 2017. Nuorten ja Nuorten aikuisten työelämä ja sen ulkopuolisuus. Helsinki: TEM-analyyseja 76/2017.
- Allardt, Erik 1976. Hyvinvoinnin ulottuvuuksia. Porvoo: WSOY.
- Allardt, Erik 1993. Having, Loving, Being: An Alternative to the Swedish Model of Welfare Research. In Nussbaum, Martha & Sen, Amartya (eds.) The Quality of Life. Oxford: Clarendon Press, 88–94.
- Anand, P., Hunter, G. & Smith, R. 2005. Capabilities and Well-Being: Evidence Based on the Sen-Nussbaum Approach to Welfare. Social Indicator research 74, 9-55.
- Archer, Margaret S. (2003) Structure, Agency, and the Internal Conversation. Cambridge: Cambridge University Press.
- Barends E., Rousseau, D. M., & Briner, R. B. (2014). Evidence-Based Management, – The Basic Principles
- Lönnqvist, A. (Editor); Blomqvist, K. (Editor); Hannula, M. (Editor); Kianto, A. (Editor); Kärkkäinen, H. (Editor); Maula, M. (Editor); Ståhle, P. (Editor) 2007. Tietojohtaminen tutkimusalueena, Pilot-kustannus.
- Bourdieu, P. 1984. Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste. London: Routledge.
- Dahler-Larsen P. 2005. Vaikuttavuuden arviointi. Menetelmä-käsikirja. Helsinki: STAKES Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus.
- Eurostat (2021) Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and labour status (NEET rates) 2010–2019. Viitattu 5.4.2021 http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=edat_ifse_20&lang=en
- Egdell, V. & Graham, H. 2017. A Capability Approach to Unemployed Young People's Voice and Agency in the Development and Implementation of Employment Activation Policies. Social Policy and Administration, 51, 1191-1209.
- Emirbayer, M., Mische, A. 1998. What Is Agency? American Journal of Sociology. 103(4): 962–1023.

Eteläpelto, A., Heiskanen, T., Collin, K., Gynther, P., Sintonen, T., Jäppinen, A., Isopahkala-Bouret, U. 2011. Valta ja toimijuus aikuiskasvatuksessa. Helsinki: Kansanvalistusseura: Aikuiskasvatuksen tutkimusseura.

Fröjd, S., Marttunen, M., & Kaltiala-Heino, R. (2012). Nuorten aikuisten asunnottomuutta enustavat tekijät peruskoulun viimeisellä luokalla. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti, 49(3). Viitattu 5.4.2021 <https://journal.fi/sla/article/view/7085>

Halme Nina, Perälä Marja-Leena, Laaksonen Camilla (2010) Yhteistyöinterventoiden vaikutavuus lapsiperhepalveluissa - Järjestelmällinen katsaus. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 5.4.2021 <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/80426/832873c2-7919-48cf-b394-11a7cd1d85b4.pdf?sequence=1>

Harkko J., Lehikoinen T., Lehto S., Ala-Kauhaluoma M. 2016. Onko osa nuorista vaarassa syrjäytyä pysyvästi? Nuorten syrjäytymisriskit ja aikuisuuteen siirtymistä tukeva palvelujärjestelmä. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 144.

Heikkilä, Tarja 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki Edita, 7. painos.

Heliskoski J., Humala, H., Kopola, R., Tonteri, A., Tykkyläinen, S. 2018. Vaikuttavuuden askelmerkit – Työkaluja ja esimerkkejä palveluntuottajille. Sitran selvityksiä 130 Viitattu 4.5.2021 <https://media.sitra.fi/2018/03/27105443/vaikuttavuuden-askelmerkit.pdf>

Henderson, J. L., Hawke, L. D. & Chaim, G. 2017. Not in employment, education or training: Mental health, substance use, and disengagement in a multi-sectoral sample of service seeking Canadian youth. Children and Youth Services Review, 75, 138-145.

Hilli, Petri, Ståhl, Timo, Merikukka, Marko, Ristikari Tiina 2017. Syrjäytymisen hinta – case investoinnin kannattavuuslakelmissa. Yhteiskuntapolitiikka 82 (6), 563-675.

Hitlin, S., Johnson, M. K. (2015). Reconceptualizing Agency within the Life Course: The Power of Looking Ahead. AJS; American journal of sociology, 120 (5), 1429–72.

Jalonen, H - Virtanen, P., Stenvall, J. & Rannisto, PH. (toim.) 2015. Tiedolla johtaminen julkishallinnossa. Teoriaa ja käytäntöjä. Tampere, Tampereen Yliopistopaino Oy

Kananen, Jorma (2012) Kehittämistutkimus opinnäytetyönä. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännönopas. Julkaisuja 134. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Karhunen, H. & Maczulskij, T. 2017. Työmarkkinoiden rakennemuutos ja ammatillisen koulutuksen saaneiden nuorten työttömyys. Talous & Yhteiskunta 3, 14–19

Kestilä, L. & Karvonen, S. 2019. Suomalaisten hyvinvointi 2018. THL. Viitattu 5.4.2021 https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137498/THL_Suomalaisten%20hyvinvointi%202018.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kivijärvi, A., Aaltonen, S., Forma, L., Partanen, J., Myllylä, M. & Rissanen, P. 2019a. Quality of life among young Finnish adults not in employment or education. Applied Research Quality Life, 1-18.

Klemola, Katja, Uusi-Ilkainen, Jussi, Askola, Tero 2014. Sosiaali- ja terveystieteiden tietojohdamisen käsikirja. Sitra. Viitattu 5.4.2021 https://media.sitra.fi/2017/02/27174607/Sosiaali_ja_terveyspalveluiden_tietojohdamisen_kasikirja-2.pdf

Kosonen, Miia 2019. Tiedolla johtamisen käsikirja: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, julkaisusarja Xamk Kehittää 81. Viitattu 5.4.2021 <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/227003/URNISBN9789523441835.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Laihonen, H. 2011. Tietovirrat palvelujärjestelmän tuottavuusajureina. Teoksessa Jalonen, H., Aarva, K., Juntunen, P., Laihonen, H., Laitinen, I. & Lönnqvist, A. (toim.) Aroverkkoa kokemassa – Saaliina tuottavuutta ja innovaatioita, 78–98, Suomen kuntaliitto, Acta 226, Helsinki.

Laihonen, H., Hannula, M., Helander, N., Ilvonen, I., Jussila, J., Kukko, M., Kärkkäinen, H., Lönnqvist, A., Myllärniemi, J., Pekkola, S., Virtanen, P., Vuori, V. & Yliniemi, T. 2013. Tietojohtaminen, Juvenes Print. Tampere.

Laine, T. & Sarmia, V. (2020) NEET-nuorten valmennus ohjaa nuoria työllisyys- ja koulutuspoluille. T&Y 2/2020 29.5.2020. Viitattu 5.4.2021 <https://labour.fi/t&y/neet-nuorten-valmennus-ohjaa-nuoria-tyollisyys-ja-koulutuspoluille/>

Leskelä, Riikka-Leena, Haavisto, Ira, Jääskeläinen Aki, Sillanpää, Virpi, Helander, Nina, Laasonen, Valtteri, Ranta, Tommi, Torkki, Paulus 2019. Tietojohtaminen ja sen kehittäminen: tietojohtamisen arviointimalli ja suosituksia maakuntavalmistelun pohjalta. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2019:42. Viitattu 5.4.2021 http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161659/42_19_Tulevaisuuden_tietojohtaminen.pdf

Leslisenoja, Eliisa 2016. Vuosi koulua, vuosi iloa: PERMA-teoriaan pohjautuvat luokkakäytänteet kouluilun edistäjinä. Lapin yliopisto 2016. Viitattu 5.4.2021

https://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/62568/Leskisenoja_Eliisa_ActaE198_pdfA.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Lönnqvist, A., Blomqvist, K., Hannula, M., Kianto, A., Kärkkäinen, H., Maula, M., Stähle, P. 2007. Tietojohtaminen tutkimusalueena. Mediapinta, Tampere.

NHG, Nordic Health Care Group Oy 2016. Vamos – vaikuttavuuden mittaamisen arviointi, loppuraportti. Hyvän mitta -hanke 2016. Viitattu 5.4.2021 https://www.hyvanmitta.fi/wp-content/uploads/2018/10/HDL_Vamos_loppuraportti.pdf

Ojasalo, Katri, Moilanen, Teemu, Ritalahti, Jarmo (2014) Kehittämistyön menetelmät. Helsinki: WSOYpro Oy.

Paananen, R., Ristikari, T., Merikukka, M., Rämö, A., Gissler, M. 2012. Lasten ja nuorten hyvinvointi Kansallinen syntymäkohortti 1987 –tutkimusaineiston valossa. Helsinki: Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Raportti 52.

Pawson, R., Tilley, N. 1997. Realistic Evaluation. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publication.

Pyykkönen, J. 2016. Vaikuttavuuden hankinta – Käsikirja julkiselle sektorille. Sitran selvityksiä 115. Viitattu 5.4.2021 <https://media.sitra.fi/2017/02/27175254/Selvityksia115-2.pdf>

Rajahonka, Mervi 2013. Vuorovaikutuksessa vaikuttamiseen – hyvinvointipalvelujen vaikuttavuus – caseja ja keinoja. Helsinki: Aalto yliopisto.

Rajas, Anu 2008. Arjen hyvinvointi ja mahdollisuudet sen mittaamiseen. Kuluttajatutkimus-keskus, työselosteita ja esitelmiä 110/2008. Viitattu 5.4.2021 https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/152397/Arjen_hyvinvointi_ja_mahdollisuudet_sen_mittaamiseen.pdf?sequence=1

Robertson, P. J. 2018. Developing career capabilities in “NEET” young people: experiences of participants in the Prince’s Trust team programme. *British Journal of Guidance & Counseling*, 46, 752-764.

Sewell, William H, Jr. 1992. A Theory of Structure: Duality, Agency, and Transformation. *American Journal of Sociology* (98), 1–29.

Stähle, P. & Pirttivaara, M. 2015. Rikastuttava yhteistyö ja uudet toimintamallit. Innovaatio-ekosysteemi yhteiskunnan ajurina. Tekes, 2015

Surakka, A., Kuvaja-Köllner, V., Paananen, R. 2017. Valmennuspaja Mahiksen vaikutusten ja kustannusten tarkastelua. ”Aina saa tulla ja voi puhua mistä vaan – luottamuksella” Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, Puheenvuoro 10.

Tonteri, Anna, Humala, Heidi, Kopola, Riina 2016. Hyvinvoinnin vaikuttavuusketjut esiin! – Vaikuttavuuskiihdyttämöön osallistuneiden yritysten ja järjestöjen esimerkkejä. Sitran selvi-tyksiä 119. Viitattu 5.4.2021 <https://media.sitra.fi/2017/02/27175346/Selvityksia119-2.pdf>

Vanttaja, M. & Järvinen, T. – Teoksessa Mäkinen, Olkinuora, Rinne & Suikkanen 2006. Elinikäisestä työstä elinikäiseen oppimiseen. PS kustannus

Vauhkonen, Teemu, Hoikkala, Tommi 2020. Syrjäytymisen lasku Tutkimus syrjäytymisestä, sen kustannuksista ja kohdennetun nuorisotyön vaikuttavuudesta Viitattu 5.4.2021 https://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/syrjaytymisen_lasku.pdf

Virtanen, Petri, Stenvall, Jari, Rannisto, Pasi-Heikki (toim.) 2015. Tiedolla johtaminen hallinnossa – teoriaa ja käytäntöjä. Tampere University Press 2015. Viitattu 5.4.2021 https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/100694/Virtanen_ym_Tiedolla_johtaminen.pdf?sequence=1&isAllowed=y